

ABSTRAKT

Komplexní etiopatogeneze idiopatických střevních zánětů (IBD) zůstává nejasná, přičemž jednou z hlavních příčin se jeví dysregulace slizniční imunity v reakci na specifické složky střevního mikrobiomu. Tato disertační práce zkoumá potenciál fekální mikrobiální transplantace (FMT) jako inovativní terapeutické intervence zaměřené na modifikaci mikrobiomu a ovlivnění průběhu IBD. FMT, spočívající v přenosu stolice od zdravého dárce k pacientovi, se ukázala jako vysoce účinná v léčbě rekurentní klostridiové kolitidy (CDI), kde je již považována za standardní léčebný postup. Ve vztahu k IBD však představuje FMT stále experimentální metodu, používanou převážně v rámci klinických studií. Současný systematický přehled uvádí, že účinek FMT na ulcerózní kolitidu (UC) je proměnlivý, jak z hlediska dosažení remise, tak klinické odpovědi. Nedávné randomizované kontrolované studie (RCT) pro UC, a s tím v souladu i námi prezentovaná data, ukazují na mírný až střední efekt FMT v této indikaci. Účinnost FMT ovlivňuje celá řada faktorů, zejména správný výběr dárce či dárců, diverzita jeho mikrobiomu, metody aplikace i frekvence podávání. V případě Crohnovy choroby (CD) jsou data zatím velmi omezená, ale naznačují malý efekt FMT v této indikaci. FMT je považována za bezpečnou metodu s minimem závažných nežádoucích účinků za předpokladu striktního dodržování kritérií pro výběr a vyšetření dárců.

Na základě dosavadních výsledků lze konstatovat, že FMT představuje slibný a bezpečný terapeutický přístup léčby UC. Pro definitivní závěry jsou však nezbytné další rozsáhlé, dobře navržené studie, které se zaměří na efektivitu metody v různých indikacích, schopnost navodit remisi u IBD, počet nutných aplikací FMT pro dosažení tohoto cíle, dlouhodobou bezpečnost a optimální způsoby aplikace.